

§ 12 Miljøgodkendelse

Marts 2015

§ 12 miljøgodkendelse af

Kyllinge- og slagtesvineproduktion på
Munkegårdvej 24, 5500 Middelfart
Dato for gyldighed: 19. marts 2015

Middelfart
KOMMUNE

Munkegårdvej 24, 5500 Middelfart

Datablad

§ 12 miljøgodkendelse af kyllinge- og slagtesvineproduktion på Munkegårdvej 24, 5500 Middelfart

Dato for godkendelse: 19. marts 2015

CVR-nr.: 26729416

P-nr.: 1002420510

CHR-nr.: 18788

Ejendomsnr.: 4100008426

Matr.nr.: 16a Vejlbj By, Vejlbj

Adresse: Munkegårdvej 24, 5500 Middelfart

Ejer: Ramsgård I/S, v/Erik og Egon Sørensen

Adresse: Munkegårdvej 28, 5500 Middelfart

Telefon: 64401485 / 40877972 (Erik)

E-mail: ramsgaard@tilma.dk

Konsulent: Centrovic, Ejler Petersen

Adresse: Damsbovej 11, 5492 Vissenbjerg

Telefon: 63407126 / 23437126

E-mail: ejp@centrovic.dk

Tilsynsmyndighed: Middelfart Kommune

Adresse: Østergade 21, 5580 Nørre Aaby

Telefon: 88885500

E-mail: middelfart@middelfrt.dk

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Middelfart Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem, skema nr. 68.156, første gang den 30. august 2014.

Ansøgning med miljømæssige tilpasninger er indsendt den 18. november og den 12. december 2014. Beregningsgrundlag i husdyrgodkendelse.dk er Interface version 2.3.1, uploadet 18. juni 2014, FarmN version 4.0 og Beregningsmotor 2.2.

Indholdsfortegnelse

§ 12 MILJØGODKENDELSE AF KYLLINGE- OG SLAGTESVINEPRODUKTION PÅ MUNKEGÅRDVEJ 24, 5500 MIDDELFART	5
LÆSEVEJLEDNING.....	5
IKKE-TEKNISK RESUMÉ	5
MIDDELFART KOMMUNES AFGØRELSE.....	6
KLAGEVEJLEDNING	6
REVURDERING	7
VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSEN	7
Indretning.....	7
Årsproduktion.....	8
Stalldrif	8
Miljøtiltag, markdrift.....	9
Lugt	9
Støj	10
Energ i	10
Skadedyr	10
Uheld og risici	10
Dokumentation og egenkontrol.....	11
Virksomhedens ophør.....	12
ANDRE MILJØREGLER OG BESTEMMELSER.....	12
OFFENTLIGGØRELSE.....	12
KOPI TIL.....	12
MILJØVURDERING	14
INDLEDNING.....	14
Ansøgning.....	14
NABOHØRING	14
LANDSKABELIGE HENSYN OG ALTERNATIVE PLACERINGSMULIGHEDER	15
AFSTANDSKRAV	15
STALDANLÆG OG DRIFT.....	16
BAT-emissionsgrænseværdier og det generelle ammoniakkrav	16
Optimeret fodring, kvælstof og fosfor	17
Opbevaring og håndtering af foder.....	18
Produktion og opbevaring af husdyrgødning	18
Lugt.....	18
Transport.....	19
Fast affald.....	20
Olie og kemikalier, opbevaring og affald	20
Påfyldning og rengøring af marksprøjte	21
Energiforbrug og energibesparende foranstaltninger	21
Vandforbrug og vandbesparende foranstaltninger	22
Støv, støj og lys	22
Spildevand.....	23
Døde dyr	23
Skadedyr	24
PRODUKTIONENS PÅVIRKNING AF NATUR- OG VANDOMRÅDER	24
Produktionens påvirkning af naturtyper og arter med ammoniak	24
PRODUKTION OG UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING	26
Bedriftens arealer	26
Vandløb	26
Nitratfølsomme overfladevande	27
Nitratfølsomt grundvand	27

Fosfor.....	28
Aftale om afsætning af husdyrgødning.....	28
Affaldsprodukter på udbringningsarealer.....	29
SAMLET VURDERING AF BAT (BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK).....	29
Fravalg af BAT-teknologier.....	29
EGENKONTROL.....	29
UHELD OG RISICI.....	30
VIRKSOMHEDENS OPHØR.....	30
0-ALTERNATIVET.....	30
LITTERATUR.....	31
BILAG.....	31
Kortbilag 1: Anlægsoversigt.....	32
Kortbilag 2: Udbringningsarealer.....	33
Kortbilag 3: Naturområde.....	34

§ 12 miljøgodkendelse af kyllinge- og slagtesvineproduktion på Munkegårdvej 24, 5500 Middelfart

Læsevejledning

Miljøgodkendelsen omfatter *Vilkår for miljøgodkendelsen* og *Miljøvurdering*. Der indledes med et *Ikke-teknisk resumé*, der er en kortfattet beskrivelse af produktionen, og *Datablad* med grundlæggende oplysninger om produktionen. Herefter følger *Vilkår for miljøgodkendelsen*, hvoraf fremgår særlige vilkår vedrørende produktionens indretning og drift, der adskiller sig fra de generelle regler for husdyrbrug og drift af landbrugsejendomme. Endelig følger *Miljøvurdering*, der er en beskrivelse af produktionen, påvirkning af omgivelserne og baggrunden for de enkelte vilkår.

Ikke-teknisk resumé

Middelfart Kommune har modtaget ansøgning om godkendelse af udvidelse af kyllinge- og slagtesvineproduktion på Munkegårdvej 24, 5500 Middelfart, matr.nr. 16a Vejlbj By, Vejlbj.

Ejeren af Munkegårdvej 24 ønsker at udvide den eksisterende kyllingeproduktion fra 633.000 slagtekyllinger (39 dage), 262 DE (dyreenheder), til 990.000 slagtekyllinger (37 dage), 364 DE. Slagtesvineproduktionen ønskes udvidet fra 4.200 slagtesvin 30-112 kg, 119 DE, til 4.200 slagtesvin 32-116 kg, 124 DE. Udvidelsen sker i eksisterende stalde. Miljøgodkendelsen omfatter desuden alle dyrkningsarealer tilknyttet CVR-nr. 26729416.

Udvidelsen af kyllingeproduktionen sker ved, at der produceres flere hold kyllinger pr. år, hvilket er muligt ved at reducere antallet af dage, hvor staldene står tomme. Det maksimale kg dyr i staldene vil ikke forøges. Der vil være maksimalt kg dyr i staldene flere gange pr. år. Der produceres uændret antal slagtesvin pr. år. Udvidelse af slagtesvineproduktionen sker ved, at slagtevægten forøges. Der vil være et mindre antal dyr i staldene på én gang, så det maksimale kg dyr i staldene forøges ikke. Der vil blive produceret 3,5 hold slagtesvin pr. år mod 3,4 hold i den nuværende produktion. Samlet set vil den maksimale lugtudledning fra den ansøgte produktion ikke blive forøget, og det vurderes derfor, at naboerne til produktionen ikke vil opleve forøgede lugtgener som følge af udvidelsen af produktionen. Den ansøgte produktion lever dermed op til husdyrgodkendelseslovens krav med hensyn til lugtgener ved nabobeboelser.

For at begrænse ammoniakfordampningen fra produktionen vil der blive anvendt varmevekslere/luftrensingsanlæg i kyllingestaldene, og hovedparten af dybstrøelsen fra kyllingestaldene vil blive kørt direkte ud og pløjet ned på marken eller afsat til biogasanlæg. Desuden vil gulv i slagtesvinestalde med fuldspaltegulv blive ændret til delvist spaltegulv. Den ansøgte produktion lever op til husdyrgodkendelseslovens krav om begrænsning af ammoniakfordampningen og krav om anvendelse af bedst tilgængelige teknik (BAT).

Nogle af bedriftens arealer ligger indenfor indsatsområde med hensyn til nitrat (grundvand, drikkevand). Den ansøgte produktion vil uden særlige tiltag til at begrænse kvælstofudvaskningen medføre en belastning af sårbart grundvand.

Der er i miljøgodkendelsen stillet krav til begrænsning af kvælstofudvaskningen fra bedriftens arealer. Kravene sikrer, at udvaskningen indenfor indsatsområde med hensyn til nitrat ikke overstiger den udvaskning, der ville være fra arealerne uden tilførsel af husdyrgødning.

Der vil ikke blive tilført mere fosfor til bedriftens arealer, end svarende til det fosforoverskud, der er tilladt i henhold til husdyrgodkendelseslovens beskyttelsesniveau for fosfor.

Produktionen lever således op til husdyrgodkendelseslovens krav om at begrænse kvælstof- og fosforbelastningen af grundvand og kystvande.

Der er ved udformning af projektet redegjort for, at kemikalier og affald vil blive håndteret på en måde, der minimerer risikoen for spild eller anden miljøbelastning. Ansøger vil inden etablering af produktionen udarbejde en beredskabsplan, så de ansvarlige for produktionen er forberedt på at håndtere eventuelle uheld på en måde, der minimerer risikoen for miljøbelastning.

Samlet set vurderer Middelfart Kommune, at den ansøgte udvidelse af produktionen kan gennemføres uden væsentlig påvirkning af miljøet.

Middelfart Kommunes afgørelse

Med hjemmel i lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug¹ (husdyrgodkendelsesloven) meddeler Middelfart Kommune hermed miljøgodkendelse efter § 12 til at udvide den eksisterende kyllinge- og slagtesvineproduktion på Munkegårdvej 24, 5500 Middelfart, matr.nr. 16a Vejlbj By, Vejlbj, fra 633.000 slagtekyllinger (39 dage), 262 DE (dyreenheder), og 4.200 slagtesvin 30-112 kg, 119 DE, i alt 381 DE, til 990.000 slagtekyllinger (37 dage), 364 DE, og 4.200 slagtesvin 32-116 kg, 124 DE, i alt 488 DE.

Miljøgodkendelsen omfatter eksisterende staldanlæg og gødningsopbevaringsanlæg samt alle dyrkningsarealer tilknyttet CVR-nr. 26729416.

Miljøgodkendelsen erstatter tidligere miljøgodkendelse af kyllinge- og slagtesvineproduktionen på ejendommen af 18. juli 2006, der hermed bortfalder. Relevante vilkår fra den tidligere miljøgodkendelse er videreført.

Godkendelsen meddeles under forudsætning af, at gældende regler på området samt nedenstående vilkår overholdes. Baggrunden for de enkelte vilkår fremgår af Miljøvurderingen. Forudsætningerne for miljøgodkendelsen er de oplysninger der er givet i ansøgningsmaterialet, jf. ansøgning fra Miljøstyrelsens IT-ansøgningsssystem, www.husdyrgodkendelse.dk, skemanummer 68.156 med tilhørende bilag samt øvrigt materiale indsendt af ansøger.

Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 2 år fra miljøgodkendelsens datering. Hvis godkendelsen herefter ikke udnyttes helt eller delvist i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. jævnfør § 33 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Klagevejledning

Enhver med en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald samt en række foreninger og organisationer, der har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål, kan inden 4 uger fra offentliggørelse klage til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelsen. Klage indgives via Klageportalen, som tilgås via link på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges på www.borger.dk eller www.virk.dk, på normal vis, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i

¹ Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Klageportalen. Der skal betales et gebyr på kr. 500 ved indgivelse af klage. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis en klager ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal klager sende en begrundet anmodning til kommunen, der har truffet afgørelse i sagen. Kommunen videresender anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen om fritagelse kan imødekommes.

Klagen skal være indgivet via Klageportalen senest ved klagefristens udløb den 16. april 2015.

En klage over godkendelsen har ikke opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Gebyr for klage tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmålet være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt (jævnfør § 90 i husdyrgodkendelsesloven).

Revurdering

Virksomhedens miljøgodkendelse skal jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug² regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt, at foretage den første revurdering i 2023.

Vilkår for miljøgodkendelsen

Godkendelsen indeholder en række vilkår for virksomhedens drift, indretning og kontrol. Vilkårene er stillet på baggrund af en miljøvurdering af virksomhedens forureningsmæssige forhold. Vilkårene skal sikre, at belastningen af følsomme naturtyper og vandområder begrænses, samt at der er taget hensyn til omkringboende og de landskabelige værdier.

Staldanlægget med tilhørende anlæg (foderopbevaringsfaciliteter, gyllebeholdere m.v.) skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med nedenstående vilkår og som beskrevet i miljøvurderingen.

Indretning

1. Gulv i slagtesvinestald med fuldspaltegulv skal ændres til delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv).

---

² Bekendtgørelse nr. 1280 af 8. november 2013 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug.

Årsproduktion

2. Produktionen på ejendommen må maksimalt udgøre 990.000 slagtekyllinger (37 dage), 364 DE, og 4.200 slagtesvin 32-116 kg, 124 DE, i alt 488 DE.

Der tillades en variation i kyllingernes slagtealder fra 36 til 40 dage, når blot produktionen af slagtekyllinger ikke overstiger 364 DE beregnet efter DE-beregning gældende på godkendelsestidspunktet, og der på intet tidspunkt er mere end 42 kg kylling/m² stald, og indholdet kvælstof og fosfor i gødning fra kyllingeproduktionen ikke overstiger 37.800 kg kvælstof/år og 12.600 kg fosfor/år.

Der tillades en variation i slagtesvinenes indgangsvægt mellem 30 kg og 35 kg og afgangsvægt mellem 105 kg og 125 kg, når blot der på intet tidspunkt er mere end 105.000 kg dyr på stald (videreført fra tidligere miljøgodkendelse, vilkår 3), indholdet kvælstof og fosfor i gødning fra slagtesvineproduktionen ikke overstiger 12.200 kg kvælstof/år og 2.780 kg fosfor/år.

Stalldrif

3. Den samlede ammoniakfordampning fra stald og lager må ikke overstige 13.900 kg kvælstof/år. Dette sikres ved overholdelse af vilkår om ændring af slagtesvinestald med fuldspaltegulv til delvist spaltegulv (vilkår 1), vilkår om afsætning af dybstrøelse til biogasanlæg (vilkår 4), vilkår om drift af varmevekslere i kyllingestalde (vilkår 5/6) og vilkår om direkte udbringning af dybstrøelse fra kyllingestalde (vilkår 5/7).

Scenarie 1:

4. Mindst 48 % af dybstrøelsen fra kyllingestaldene skal afsættes til biogasanlæg.
5. Varmevekslere i kyllingestaldene skal være i drift i mindst 2.000 timer/år, så de har en effekt på 5,0 % reduktion af ammoniakfordampningen, eller mindst 14 % af dybstrøelsen fra kyllingestaldene skal køres direkte ud og pløjes ned på marken.

Scenarie 2:

Der afsættes ikke dybstrøelsen til biogasanlæg.

6. Varmevekslere i kyllingestaldene skal være i drift i mindst 7.884 timer/år, så de har en effekt på 19,7 % reduktion af ammoniakfordampningen.
7. Mindst 15 % af dybstrøelse fra kyllingestalden skal køres direkte ud og pløjes ned på marken.
8. Ved hver holdafslutning skal varmevekslernes driftstid registreres, filtre skal rengøres, og der skal foretages funktionskontrol/service.
9. Foder til slagtesvinene skal optimeres, så mængden af fosfor i husdyrgødningen fra slagtesvineproduktionen af dyr ikke overstiger 2.780 kg fosfor pr. år.
10. Foder til slagtekyllingerne skal optimeres, så mængden af fosfor i husdyrgødningen fra slagtekyllingeproduktionen af dyr ikke overstiger 13.870 kg fosfor pr. år.

Miljøtiltag, markdrift

11. Der må maksimalt udbringes husdyrgødning fra 481 DE i form af 334 DE svinegylle og op til 147 DE kyllingedybstrøelse pr. planår (1/8-31/7) på bedriftens udbringningsarealer, der udgør i alt 348,9 ha. Den resterende mængde kyllingedybstrøelse (217 DE) afsættes til biogasanlæg eller til aftalearealer.

Der må derudover ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk gødning.

12. Kvælstofudvaskningen fra bedriftens udbringningsarealer (se kortbilag 2) må af hensyn til beskyttelse af sårbare overfladevande ikke overstige den udvaskning, der ville være fra arealerne med en tilførsel af husdyrgødning svarende til 1,38 DE/ha.

Vilkåret er overholdt ved, at der udbringes husdyrgødning fra mindre end 1,38 DE/ha.

13. Kvælstofudvaskningen fra bedriftens udbringningsarealer indenfor indsatsområde med hensyn til nitrat, markerne 20, 21 og 22 (se kortbilag 2) må ikke overstige den udvaskning, der ville være fra arealerne dyrket med et planteavlssædskifte uden tilførsel af husdyrgødning. Det vil sige, at udvaskningen ikke må overstige 55 mg nitrat/liter.

Vilkåret overholdes ved, at markerne 20, 21 og 22 drives med et såkaldt G5-sædskifte – et sædskifte uden bælgeplanter og med miljøgræs i mindst 50 % af arealet. Miljøgræs er græsefterafgrøde uden krav om reduktion i gødningskvoten. For Miljøgræs gælder samme regler for etablerings-og nedmuldningstidspunkt som for areal med efterafgrøder efter de generelle regler.

14. På mark 17 må der ikke udbringes husdyrgødning indenfor en afstand af 20 meter fra det tilstødende naturområde (naturområde 2 på kortbilag 3), eller husdyrgødningen skal nedfældes. (Vilkår videreført fra tidligere miljøgodkendelse, vilkår 24).

15. På mark 2 og 25 må der ikke udbringes husdyrgødning indenfor en afstand af 20 meter fra det tilstødende skovområde "Råskifte" (naturområde 5 på kortbilag 3), eller husdyrgødningen skal nedfældes. (Vilkår videreført fra tidligere miljøgodkendelse, vilkår 24).

16. Der må ikke udbringes husdyrgødning fra den ansøgte produktion på aftalearealer, før der foreligger en § 16 godkendelse af de pågældende arealer eller kommunen har vurderet, at alle arealerne er robuste. Såfremt miljøgodkendelse af aftalearealerne sker i anden kommune, skal der fremsendes en kopi til Middelfart Kommune så snart den foreligger.

De aftalearealer, der indgår i ansøgningen, har kommunen vurderet, er robuste. Vilkåret gælder således alene eventuelle ændringer af aftalearealerne.

Lugt

17. Hvis tilsynsmyndigheden vurderer det nødvendigt, kan der maksimalt en gang årligt kræves, at virksomheden for egen regning dokumenterer, at lugtudledningen/lugtgenerne ikke overstiger det niveau, som ligger til grund for miljøgodkendelsen. Det vil sige, at lugtniveauet i en afstand af 370 meter fra produktionens "lugtcentrum"³ ikke må overstige 15 OU_E/m³. Metoden til dokumentation skal være autoriseret af Miljøstyrelsen.

---

³ Der er beregningsteknisk set ikke tale om en afstand til et "lugtcentrum", men derimod om en lugtudlednings-vægtet gennemsnitsafstand fra et punkt til de stalde, der indgår i produktionen.

18. Hvis der viser sig at være væsentlige lugtgener fra produktionen, kan Middelfart Kommune stille krav om, at afledning fra gavlventilatorer på kyllingestalde føres til kiphøjde. Kommunen kan desuden kræve, at ventilationsafkast fra slagtesvinestaldene skal forhøjes til at have en højde på mindst 2 meter over tagryg. Ventilationsafkastene skal være lodrette og ikke afdækkede. Ventilationsluften skal afledes med en hastighed på mindst 10 m/s. (Vilkåret er en videreførelse/udmøntning af vilkår 31 og 32 i tidligere miljøgodkendelse).

Støj

19. Virksomhedens samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau, målt i dB (A) og målt i ethvert punkt på opholdsarealer ved nabobeboelse, må ikke overstige følgende værdier:

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB (A). Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

20. Hvis tilsynsmyndigheden vurderer det nødvendigt, kan der maksimalt en gang årligt kræves, at virksomheden for egen regning dokumenterer, at vilkår 19 er overholdt.

Energi

21. Bedriften skal før udvidelse "screenes" af energikonsulent. Hvis screeningen viser, at bedriften har et lavt energiforbrug, foretages ikke yderligere. Kopi af screening indsendes til kommunen.

Hvis screeningen viser, at der er basis for besparelser, skal bedriften gennemgås af energikonsulenten, for at afdække muligheder for at minimere bedriftens energiforbrug. Rapport fra gennemgang af bedriftens energimæssige forhold skal indsendes til Kommunen. Der skal vedlægges en handleplan for gennemførelse af energikonsulentens forslag til energibesparelse. Der skal redegøres for eventuelt fravalg af tiltag.

Skadedyr

22. Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Institut for Plantebeskyttelse og Skadedyr, Aarhus Universitet (Statens Skadedyrslaboratorium).

Uheld og risici

23. Der skal udarbejdes en beredskabsplan som fortæller hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for miljøet/omgivelserne. Planen skal indsendes

til tilsynsmyndigheden inden udvidelsen af produktionen. Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer der beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe uheld og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres, og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af opbevaring af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer, vandløb m.m.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for miljøet/omgivelserne.

Dokumentation og egenkontrol

24. Der skal foreligge dokumentation for produktionens omfang i form af E-kontrol og/eller bilag fra lovpligtig husdyrindberetning. Ejeren af bedriften skal kontrollere, at produktionen ikke overstiger den tilladte produktion jævnfør vilkår 2.

25. Der skal foreligge dokumentation for foderforbrug og indhold af fosfor i foderet til hhv. slagtesvin og slagtekyllinger, og ejeren skal årligt beregne indholdet af fosfor i husdyrgødningen fra svineproduktionen på Munkegårdvej 24 efter følgende formler:

$$\text{fosfor ab dyr pr. slagtesvin} \times \text{antal slagtesvin} = ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FE pr. kg tilvækst} \times \text{g fosfor pr. FE}/1000 - (\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P/kg tilvækst}) \times \text{antal slagtesvin}$$

$$\text{fosfor ab dyr fra slagtekyllingeproduktionen} = (\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{g P/kg foder} - \text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 3,3)$$

Beregningerne skal opbevares i mindst 5 år og forevises, hvis tilsynsmyndigheden beder om det.

26. Der skal foreligge dokumentation for drift af varmevekslere i form af driftsjournal med aflæsning af timetæller ved hver holdafslutning samt registrering af service på anlæg.

27. Der skal foreligge dokumentation for afsætning af dybstrøelse til biogasanlæg i form af afhentnings-/afregningsbilag og gødningsregnskab.

28. Der skal foreligge dokumentation for direkte udbringning af dybstrøelse fra kyllingestalde i form af logbog over hvornår dybstrøelse er fjernet fra kyllingehusene og kørt direkte ud til nedpløjning på mark, og til hvilke marker dybstrøelsen er kørt ud.

29. Der skal foreligge dokumentation for bedriftens tiltag til begrænsning af kvælstofudvaskningen (vilkår 11-13) i form af kopi af mark- og gødningsplan samt gødningsregnskab.

30. Der skal føres journal over eventuelle aftaler om overførsel af husdyrgødning til udbringning på aftalearealer med angivelse af arealernes beliggenhed og tidshorisonten for aftalen.

Virksomhedens ophør

31. Ved virksomhedens ophør skal der i samarbejde med tilsynsmyndigheden udarbejdes en afviklingsplan.

Andre miljøregler og bestemmelser

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse. Enhver ændring skal desuden anmeldes/ansøges om i kommunen.

I øvrigt henvises til, at virksomheden er omfattet af en række andre miljøregler, bl.a.:

Affaldsbekendtgørelsen.

Kommunens regulativ for farligt affald, herunder krav om, at farligt affald til enhver tid transporteres/bortskaffes og håndteres i overensstemmelse med retningslinjerne beskrevet i det gældende regulativ.

Kommunens regulativ for erhvervsaffald, herunder regler for håndtering og sortering samt pligten til at benytte en affaldstransportør, der er registreret ved kommunen.

Miljøbeskyttelseslovens bestemmelser, herunder f.eks. pligten til at afværge og forebygge følger af uheld eller driftsforstyrrelser, der medfører væsentlig forurening samt pligten til at informere kommunen herom.

Virksomheden er omfattet af § 39 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Efter denne paragraf kan tilsynsmyndigheden påbyde, at forureningen skal nedbringes, herunder påbud om, at der skal gennemføres afhjælpende foranstaltninger, hvis virksomhedens drift medfører uhygiejniske forhold eller væsentlig forurening.

Offentliggørelse

Afgørelsen offentliggøres på kommunens hjemmeside den 19. marts 2015.

Kopi Til

Ramsgård I/S, v/Erik og Egon Sørensen, Munkegårdvej 28, 5500 Middelfart (ansøger)
Centrovic (ansøgers konsulent)

Foreninger:

Danmarks Naturfredningsforening

Dansk Ornitologisk Forening

Det Økologiske Råd

Danmarks Sportsfiskerforbund

Friluftsrådet

Orientering om miljøgodkendelse sendt til berørte vandværker:

TREFOR Vand A/S (Staurbyskov Vandværk)

Vejlby Fed Vandværk

Munkegårdvej 24, 5500 Middelfart

Naboer indenfor en beregnet lugt-konsekvensafstand på 890 meter*) fra staldanlægget er orienteret om miljøgodkendelse:

Eva Kongsgaard, Bolsvej 6, 5500 Middelfart
Kirsten Forsberg Pedersen, Bolsvej 7, 5500 Middelfart
Pernille Hartmann, Bolsvej 10, 5500 Middelfart
Thomas Hansen, Bolsvej 10, 5500 Middelfart
Kaj Villy Hansen, Bolsvej 12, 5500 Middelfart
Ivan Riis Steffensen, Kogagervej 1, 5500 Middelfart
Ole Bo Lybæk Laursen, Vestergade 66, 5500 Middelfart (ejer af Kogagervej 8)
Pia Uno Laursen, Vestergade 66, 5500 Middelfart (ejer af Kogagervej 8)
Harald Emil Larsen, Fænøsundvænget 2,-8, 5500 Middelfart (ejer af Kogagervej 11)
Hans Christian Hansen, Kogagervej 14, 5500 Middelfart
Kurt Per Holm Thomsen, Kogagervej 16, 5500 Middelfart
Villy Kragh Kyndesen, Østervænget 7, 5500 Middelfart (ejer af Kogagervej 17)
Jens Sigvald Møller Kyndesen, Kogagervej 17, 5500 Middelfart
Morten Lund Kallestrup, Kogagervej 20, 5500 Middelfart
Signe Haldbø, Kogagervej 20, 5500 Middelfart
Anders Kristian Riis Jensen, Kogagervej 23, 5500 Middelfart
Pernille Pedersen Lyngaal, Kogagervej 24, 5500 Middelfart
Hans Peter Andersen, Korsbjergvej 32, 5500 Middelfart
Dorte Elisabeth Mebel, Korsbjergvej 36, 5500 Middelfart
Thorbjørn Mebel, Korsbjergvej 36, 5500 Middelfart
Mette Skyt, Korsbjergvej 37, 5500 Middelfart
Peder Skyt, Korsbjergvej 37, 5500 Middelfart
Bjarne Weinreich Olsen, Lerbjergvej 42, 5500 Middelfart
Lone Jespersen, Lerbjergvej 42, 5500 Middelfart
Kirsten Schou, Lerbjergvej 48, 5500 Middelfart
Christian Middelbo, Lerbjergvej 49, 5500 Middelfart
Maja Middelbo, Lerbjergvej 49, 5500 Middelfart
Leif Petersen, Lerbjergvej 55, 5500 Middelfart
Irene Lindahl Thye, Lerbjergvej 60, 5500 Middelfart
Poul Mejnert Larsen, Lerbjergvej 60, 5500 Middelfart
Inge Pedersen, Lerbjergvej 61, 5500 Middelfart
Jan Nielsen, Lerbjergvej 64, 5500 Middelfart
Lis Ebba Nielsen, Lerbjergvej 64, 5500 Middelfart
Flemming Rasmussen, Munkegårdvej 1, 5500 Middelfart
Mette Rasmussen, Munkegårdvej 1, 5500 Middelfart
Gurli Nielsine Volf Madsen, Munkegårdvej 3, 5500 Middelfart
Lars Bonne Jørgensen, Munkegårdvej 6, 5500 Middelfart
boet efter Edel Munkgaard Sørensen, Meldolas Vej 5, 7000 Fredericia, (Munkegårdvej 9)
Ruth Munkgaard Sørensen, Munkegårdvej 9, 5500 Middelfart
Finn Sørensen, Abelonelundvej 45, 5500 Middelfart (ejer af Munkegårdvej 11)
Steffen Godthaab Olesen, Munkegårdvej 11, 5500 Middelfart
Louise Würtz, Munkegårdvej 11, 5500 Middelfart
Søren Thagaard, Munkegårdvej 14, 5500 Middelfart
Gitte Kristensen, Munkegårdvej 34, 5500 Middelfart
Jan Øgendahl Svendsen, Munkegårdvej 34, 5500 Middelfart
Jan Jessen, Mosevænget 23, 5500 Middelfart (ejer af Munkegårdvej 35)
Ruth Holm Jessen, Mosevænget 23, 5500 Middelfart (ejer af Munkegårdvej 35)
GALLERI KORSBJERG / LOUISE ROST ApS, Korsbjergvej 40, 5500 Middelfart
Kent Stingelund Pedersen, Røjle Bygade 4, 5500 Middelfart
Tine Pedersen, Røjle Bygade 4, 5500 Middelfart
Preben Borchsenius, Røjle Møllevej 11, 5500 Middelfart
Winnie Lysholt, Munkegårdvej 15, 5500 Middelfart

*) Lugt-konsekvens-afstand 890 meter. Indenfor lugt-konsekvens-afstanden vil der teoretisk set kunne registreres lugt fra den ansøgte produktion. Jo større afstand fra produktionen des mindre er sandsynligheden for at opleve lugt, og lugten vil være mindre. Udenfor lugt-konsekvens-afstanden vil der kun undtagelsesvis kunne registreres lugt, og kun ikke genegivende lugt.

Miljøvurdering

Indledning

Etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug større end 75 dyreenheder skal godkendes efter lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug⁴ (husdyrgodkendelsesloven). Loven samler de tidligere (før 1. januar 2007) gældende regler om miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 5, lokaliseringsreglerne efter husdyrgødningsbekendtgørelsen og landzonereglerne og VVM-reglerne efter planloven.

I det følgende vurderes, om husdyrbruget på Munkegårdvej 24 efter gennemførelse af den ansøgte ændring lever op til de i loven fastsatte niveauer vedrørende:

- Anvendelse af bedste tilgængelige teknik
- Beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand, og natur med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som international naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart overfor næringsstoffer
- Begrænsning af mulige nabogener (lugt-, støj-, flue-, og lysgener, affaldsproduktion m.v.)
- Hensynet til de landskabelige værdier

Alle beregninger er foretaget i regneværktøjer tilgængelige på Miljøstyrelsens ansøgningsssystem på www.husdyrgodkendelse.dk.

Ansøgning

Ejeren af Munkegårdvej 24 ønsker at udvide den eksisterende kyllingeproduktion fra 633.000 slagtekyllinger (39 dage), 268 DE (dyreenheder), til 990.000 slagtekyllinger (37 dage), 369 DE. Slagtesvineproduktionen ønskes udvidet fra 4.200 slagtesvin 30-112 kg, 119 DE, til 4.200 slagtesvin 32-116 kg, 124 DE. Udvidelsen sker i eksisterende stalde. Udvidelsen af kyllingeproduktionen sker ved, at der produceres flere hold kyllinger pr. år, hvilket er muligt ved at reducere antallet af dage, hvor staldene står tomme. Udvidelsen af slagtesvineproduktionen sker ved, at afgangsvægten forøges samtidigt med, at antal hold producerede slagtesvin øges fra 3,4 til 3,5 hold pr. år. Miljøgodkendelsen omfatter desuden alle dyrkningsarealer tilknyttet CVR-nr. 26729416.

Ejendommens anlæg til opbevaring af flydende husdyrgødning udgøres af eksisterende gyllebeholder på 2.470 m³ svarende til, at der er opbevaringskapacitet til 14 måneder.

Foder opbevares i fodersiloer.

Nabohøring

Det ansøgte projekt har været i offentlig høring i to omgange. I perioden 4. til 18. september 2014 har projektet været i for-offentlig høring, hvor naboer og andre med interesse for projektet har haft mulighed for at komme med idéer og forslag til udformning af projektet. Forslag til miljøgodkendelse har været i offentlig høring i perioden 29. januar til 12. marts 2015.

---

⁴ Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Kommunen har i forbindelse med den for-offentlige høring modtaget hørings svar fra 2 naboer.

I hørings svarene gives der udtryk for:

- At der afhængig af vindretning opleves lugtgener fra den eksisterende produktion, og der opfordres til at der bliver gjort mest muligt for at begrænse lugtgenerne fra den ansøgte produktion.
- At produktionen bør overvejes omlagt til økologisk drift af hensyn til dyrevelfærd og natur.
- At husdyrgødning fra produktionen bør nedfældes eller nedpløjes straks efter udbringning for at begrænse lugt- og fluegener.
- At eventuelle markstakke af husdyrgødning skal være tildækket, så der ikke tiltrækkes fluer samt for at forhindre nitratudvaskning til grundvandet.
- At naboerne gerne vil have besked før udbringning af husdyrgødning.

Kommunens bemærkninger til hørings svar:

- Når produktionen på ejendommen drives i overensstemmelse med gældende lovgivning og vilkår i miljøgodkendelsen, vurderer Middelfart Kommune, at der er gjort, hvad der er teknisk muligt og økonomisk rimeligt for at begrænse lugtgenerne fra produktionen.
- Kommunen har ikke mulighed for at stille krav om, at produktionen skal drives økologisk.
- Ifølge husdyrgødningsbekendtgørelsen er der krav om, at flydende husdyrgødning skal nedfældes på sort jord og græsmarker. Fast husdyrgødning skal nedpløjes hurtigst muligt og inden 6 timer efter udbringning.
- Ifølge husdyrgødningsbekendtgørelsen skal markstakke af husdyrgødning, der skal henligge i længere tid (mere end 7 dage) inden udspreddning, overdækkes straks efter udlægning.

Kommunen har ikke modtaget bemærkninger i forbindelse med offentlig høring af forslag til miljøgodkendelse.

Landskabelige hensyn og alternative placeringsmuligheder

Kommunen skal jf. § 24 stk. 1 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug vurdere de væsentlige mulige alternative løsninger.

Da der ikke sker nogen bygningsmæssige ændring i forbindelse med udvidelse af produktionen er det ansøgte uden betydning for de landskabelige hensyn, og det er ikke relevant at vurdere alternative løsninger.

Afstandskrav

Produktionen overholder afstandskravene i §§ 6 og 7 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug. Det drejer sig om krav om mindste afstand nabobeboelse og beskyttede naturtyper.

Eksisterende staldanlæg	Krav	Projekt
Byzone (by)	50 m	1.000 meter
Samlet bebyggelse	50 m	700 meter
Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt	50 m	75 meter
§ 7-naturtyper (kategori 1- og 2-natur)	300 m	1.800 meter

Afstandskravene i husdyrgodkendelseslovens § 8 og §§ 15-19 i Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse⁵ (Naturbeskyttelsesloven) er ikke relevante, da der ikke opføres nye staldanlæg eller gødningsopbevaringsanlæg.

Staldanlæg og drift

Staldanlæggets indretning fremgår af kortbilag 1.

BAT-emissionsgrænseværdier og det generelle ammoniakkrav

Der er ved beregning af emissionsgrænseværdier til overholdelse af husdyrgodkendelseslovens krav om anvendelse af BAT taget udgangspunkt i "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik (BAT)" fra 2011 for hhv. slagtekyllinger og slagtesvin.

Krav med hensyn til anvendelse af BAT skal, når der som i den konkrete sag er tale om udvidelse af produktionen i eksisterende staldanlæg, der ikke grundlæggende renoveres i forbindelse med udvidelsen, fastsættes på grundlag af mulighed for fodringstiltag. Krav om BAT-niveau svarende til anvendelse af gyllekøling, gylleforsuring og luftrensning vil forudsætte større nyanlæg, da det vurderes ikke proportionalt i eksisterende bygningerne. Anlæggets eksisterende gyllebeholder er ikke konstrueret til teltoverdækning.

Vejledende emissionsgrænseværdier, BAT:

Slagtekyllingestalde (37 dage):	13,5 kg N/1.000 slagtekyllinger
(Interpoleret mellem 11,9 (35 dage) og 15,9 (40 dage))	
Slagtesvin, 25-49 % fast gulv, 32-107 kg:	0,36 kg N/slagtesvin
Slagtesvin, korrigeret for afvigende vægt 32-116 kg:	
$0,36 \text{ kg N/slagtesvin} \times (116-32) \times (13,77 + 0,1733 \times (116+32)) / 2.839 =$	0,420 kg N/slagtesvin

Beregning af BAT-niveau:

990.000 slagtekyllinger (37 dage) x 13,5 kg N/1.000 slagtekyllinger =	13.365 kg N/år
4.200 slagtesvin 32-116 kg x 0,420 kg N/slagtesvin =	1.765 kg N/år

---

Samlede maksimale ammoniakemission fra produktionen: 15.130 kg N/år

For overholdelse af det generelle ammoniakkrav (slagtesvin 30 % og slagtekyllinger 15 % reduktion af ammoniakfordampningen i forhold til referencestaldsystem) må ammoniakfordampningen ikke overstige 13.970 kg kvælstof/år.

Beregnete BAT-emissionsgrænseværdier for fosfor fremgår af nedenstående.

Vejledende BAT standard krav for slagtekyllinger (37 dage) er jævnfør vejledende emissionsgrænseværdier for slagtekyllinger fra Miljøstyrelsen, maj 2011, 16,84 kg P/DE ab dyr. (Interpoleret mellem 16,64 (35 dage) og 17,14 (40 dage)). Siden udarbejdelse af Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier har nye undersøgelser vist, at der ikke optages så meget fosfor i kyllingerne som forudsat ved beregning af emissionsgrænseværdierne.

Ved fastlæggelse af krav til fosfor i husdyrgødning fra slagtekyllingeproduktionen tages der derfor udgangspunkt i Miljøstyrelsens teknologiblad for fosforindhold i slagtekyllingefoder. Det

⁵ Bekendtgørelse nr. 933 af 24. september 2009 af lov naturbeskyttelse.

laveste niveau, fosforniveau 3, kan lægges til grund for beregning af BAT-krav for fosfor i husdyrgødningen fra slagtekyllingeproduktionen.

Ifølge teknologibladet er fosforniveau 3 for slagtekyllinger (35 dage) 5,8 g P/kg foder, og for slagtekyllinger (40 dage) 5,7 g P/kg foder. P ab lager for slagtekyllinger (37 dage) beregnes ved interpolation mellem P ab lager beregnet for hhv. slagtekyllinger (35 dage) og slagtekyllinger (40 dage).

Slagtekyllinger 35 dage: $(\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{g P/kg foder} - \text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 3,3) / 11,49 \times 11,502 \text{ kg P ab lager/1000 kyllinger} = (3,33 \times 5,8 - 2,09 \times 3,3) / 11,49 \times 11,502 \text{ kg P ab lager} = 12,43 \text{ kg P ab lager/1000 kyllinger}$

Slagtekyllinger 40 dage: $(\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{g P/kg foder} - \text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 3,3) / 15,34 \times 15,353 \text{ kg P ab lager/1000 kyllinger} = (4,35 \times 5,7 - 2,55 \times 3,3) / 15,34 \times 15,353 \text{ kg P ab lager} = 16,39 \text{ kg P ab lager/1000 kyllinger}$

Det giver et BAT-niveau for slagtekyllinger 37 dage på 14,01 kg P ab lager/1000 kyllinger.

Maksimalt indhold af fosfor i husdyrgødning fra den ansøgte slagtekyllingeproduktion ab lager:

990.000 slagtekyllinger x 14,01 kg P/1000 slagtekyllinger = 13.874 kg P/år

Vejledende BAT standard krav for slagtesvin er 20,5 kg P/DE ab lager. Med dyreenhedsberegning for slagtesvin ændret pr. 1. august 2014 kan kravet omregnes til 1,089 x 20,5 kg P/DE ab lager = 22,3 kg P/DE ab lager.

Maksimalt indhold af fosfor i husdyrgødning fra den ansøgte slagtesvineproduktion ab lager:

124,5 DE slagtesvin x 22,3 kg P/DE = 2.780 kg P/år

Overholdelse af BAT-emissionsgrænseværdi for ammoniakkvælstof og det generelle ammoniakkrav er i den ansøgte produktion opnået ved:

- At gulv i slagtesvinestald med fuldspaltegulv ændres til delvist spaltegulv.
- At varmevekslere i kyllingestalde reducerer ammoniakfordampningen med op til 21,9 %.
- At en stor andel af dybstrøelsen fra kyllingestaldene afsættes til biogasanlæg (scenarie 1).

Overholdelse af BAT-emissionsgrænseværdi for fosfor er i den ansøgte produktion opnået ved, at der i slagtesvineproduktionen anvendes foder med et reduceret indhold af fosfor.

For slagtekyllingeproduktionen er BAT-emissionsgrænseværdi for fosfor overholdt ved fodring efter gældende norm. Der er dog stillet vilkår om, at fosforindholdet i husdyrgødning fra slagtekyllingeproduktionen ikke må overstige BAT-niveauet.

Overholdelse af emissionsgrænseværdien for fosfor for slagtekyllingeproduktion kan desuden jævnfør Miljøstyrelsens "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik (BAT)" overholdes ved, at gødningen afsættes til videre bearbejdning i eksempelvis biogasanlæg.

Optimeret fodring, kvælstof og fosfor

For at begrænse indholdet af fosfor i husdyrgødningen fra svineproduktionen er det i den ansøgte produktion forudsat, at der anvendes optimeret fodring i form af reduceret foderforbrug og/eller foder med reduceret indhold af fosfor.

Der tillades variation i foderforbrug og indhold af fosfor i foderet, så længe det maksimalt tilladte indhold af fosfor i husdyrgødningen fra svineproduktionen på Munkegårdvej 24 ikke overstiger 2.780 kg fosfor/år ab dyr beregnet efter følgende formler:

$$\frac{\text{fosfor ab dyr pr. slagtesvin} \times \text{antal slagtesvin}}{\text{antal slagtesvin}} = ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FE pr. kg tilvækst} \times \text{g fosfor pr. FE}/1000 - (\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P/kg tilvækst}) \times \text{antal slagtesvin}$$

For slagtekyllingeproduktionen tillades en tilsvarende variation i foderforbrug og indhold af fosfor i foderet, så længe det maksimalt tilladte indhold af fosfor i husdyrgødningen fra slagtekyllingeproduktionen på Munkegårdvej 24 ikke overstiger 23.870 kg fosfor/år ab dyr beregnet efter følgende formler:

$$\text{fosfor ab dyr fra slagtekyllingeproduktionen} = (\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{g P/kg foder} - \text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 3,3)$$

Opbevaring og håndtering af foder

Foder opbevares i fodersiloer. Se kortbilag.

Produktion og opbevaring af husdyrgødning

Produceret mængde af husdyrgødning er beregnet i henhold til Normtal 2013.

Gylle fra 4.200 slagtesvin 32-116 kg x 0,5 m³/slagtesvin: 2.100 m³

Dybstrøelse fra 990.000 slagtekyllinger, 37 dage x 1,8 kg/slagtekylling 1.780 ton

Med eksisterende gyllebeholder på 2.470 m³ er der opbevaringskapacitet til 14 måneder.

Der vedligeholdes velfungerende flydelag på gyllebeholderen. Der føres lovpligtig logbog for beholdere med flydende husdyrgødning. Herved sikres en løbende kontrol af at flydelaget opfylder kravene.

Der er ikke fastmonteret pumpe på gyllebeholderen. Fra tank til gyllevogn pumpes med traktordreven læssekran (sugepumpe) under konstant overvågning.

Middelfart Kommune vurderer, at opbevaring og opbevaringskapacitet lever op til kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen⁶.

Lugt

Beregninger i Husdyrgodkendelse.dk viser, at naboerne til produktionen vil opleve uændrede lugtgener som følge af udvidelsen af produktionen. Det skyldes, at udvidelsen af kyllingeproduktionen sker ved, at der produceres flere hold kyllinger pr. år, hvilket er muligt ved at reducere antallet af dage, hvor staldene står tomme. Det maksimale kg dyr i staldene vil ikke forøges. Der vil være maksimalt kg dyr i staldene flere gange pr. år. Tilsvarende sker udvidelsen af slagtesvineproduktionen ved at slagtevægten forøges samtidigt med, at der bliver færre dyr på stald på én gang, således at det maksimale kg dyr i staldene ikke forøges. Der produceres uændret antal slagtesvin pr. år, hvilket er muligt ved at der vil blive produceret

⁶ Bekendtgørelse nr. 853 af 30. juni 2014 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

3,5 hold slagtesvin pr. år mod 3,4 hold i den nuværende produktion. Samlet set vil den maksimale lugtudledning fra den ansøgte produktion ikke blive forøget. Det vurderes derfor, at naboerne til produktionen ikke vil opleve forøgede lugtgener som følge af udvidelsen af produktionen. Den ansøgte produktion lever dermed op til husdyrgodkendelseslovens krav med hensyn til lugtgener ved nabobeboelser.

Der er ingen andre husdyrbrug med over 75 DE indenfor en afstand af 100 meter, som vil kunne medføre lugtgener ved nærmeste nabobeboelse.

I forbindelse med omrøring og udbringning af gylle vil der opstå lugtgener af kortere varighed.

For at sikre naboerne til produktionen mod lugtgener udover det godkendte niveau er der stillet vilkår om, at såfremt tilsynsmyndigheden vurderer det nødvendigt, kan der kræves, at virksomheden for egen regning dokumenterer, at lugtudledningen/lugtgenerne ikke overstiger det niveau, som ligger til grund for miljøgodkendelsen. Det vil sige, at lugtniveauet i en afstand af 370 meter fra produktionens "lugtcentrum" ikke må overstige $15 \text{ OU}_E/\text{m}^3$. (vilkår 17).

I den tidligere miljøgodkendelse var der stillet vilkår om forhøjede afkast på staldenes ventilationsanlæg (vilkår 31 og 32).

Fra den tidligere miljøgodkendelse:

31. Ventilationsanlægget og afkastene skal etableres som beskrevet i indsendte beskrivelse af ventilationsafkastene (dateret den 22. marts 2005) på hhv. slagtesvinestaldene og kyllingestaldene (også beskrevet i den miljøtekniske redegørelse). Ændringerne i ventilationen på de eksisterende kyllingestalde skal gennemføres når den nye stald opføres.

32. Ventilationsluften fra ventilationsanlæggene skal i staldene S1, S2, S3 og K3 afledes lodret gennem ikke afdækkede afkast med en opadrettet hastighed på mindst 10 m/s. Hastigheden i afkastene fra K1 og K2 skal mindst være på 6 m/s. Afkast S1, S2 og S3 skal have en højde på mindst 2 meter over tagryg.

(S1, S2 og S3 er slagtesvinestaldene, K1, K2 og K3 er slagtekyllingestaldene)

Da kommunen har vurderet, at produktionen ikke har givet – og ikke forventes fremover at give – anledning til væsentlige lugtgener ved nabobeboelse, er vilkår 31 og 32 i den tidligere miljøgodkendelse efter aftale med ejeren ikke blevet håndhævet.

Krav om forhøjede afkast på slagtesvinestaldene var desuden primært relevante af hensyn til den nu nedlagte beboelse på Munkegårdvej 20.

Med vilkår 18 i den nye miljøgodkendelse har kommunen mulighed for at kræve, at der etableres forhøjede afkast på staldene, hvis der viser sig at være væsentlige lugtgener fra produktionen.

Transport

Der sker transport i forbindelse med levering af foderstoffer, afhentning af levende og døde dyr samt udbringning af husdyrgødning. Derudover er der almindelig landbrugskørsel i forbindelse med markbruget.

Opgørelse over antal transporter til og fra ejendommen fremgår af nedenstående tabel.

Transporttype	Antal læs pr. år, ca.		Periode, ca.	
	Nudrift	Ansøgt	Tidspunkt	Hyppighed
Lastbil:				
Sækkevarer/løsvarer	25	25	06-19	Uændret 1 gang pr. måned
Foderlevering	100	120	06-19	
Transport af grise	40	35	06-19	Efter behov
Transport af kyllinger	90	110	06-19	Efter behov
Husdyrgødning til biogasanlæg	0	Mellem 25 og 45	06-19	Efter behov
Brændstof, døde dyr, diverse	50	50	06-19	Efter behov
Traktor:				
Gylle	90	95	06-20	3-4 dage om foråret 1-2 dag om efteråret
Dybstrøelse	60	50	06-20	2-3 dage, 2 gange om året
Foder	50	70	06-20	Efter behov
I alt:	505	580-600		

Når der udvises hensyn i forbindelse med transport til og fra ejendommen – særligt i forbindelse med høst af afgrøder og udbringning af husdyrgødning – vurderes produktionen ikke at give anledning til væsentlige gener. Middelfart Kommune vurderer, at det ikke er nødvendigt at stille vilkår til transport.

Fast affald

Alt brændbart affald, plast og rengjort medicin-emballage opbevares i container og afleveres på genbrugsplads.

Erhvervsaffald reguleres efter bekendtgørelse nr. 224 af 7. marts 2011 om affald samt af kommunens til enhver tid gældende affaldsregulativ.

Bortskaffelse af affaldet til genbrugsplads lever op til reglerne i affaldsregulativet og Middelfart Kommune vurderer derfor, at der ikke skal stilles vilkår til håndtering af affald.

Olie og kemikalier, opbevaring og affald

Fyringsolie opbevares i 5.900 liter typegodkendt tank ved kyllingestald, se kortbilag.

Der opbevares ikke spildolie på ejendommen.

Der opbevares ikke pesticider på ejendommen.

Medicin opbevares i medicinskab i svinestald. Veterinært affald, kanyler, tomme medicinglas og lignende tages retur af besætningens dyrlæge eller bortskaffes gennem godkendt ordning.

Opbevaring af olie reguleres efter bekendtgørelse nr. 259 af 23. marts 2010 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines. Middelfart Kommune vurderer, på

baggrund af de indsendte oplysninger, at opbevaring af olie lever op til kravene i bekendtgørelsen.

Spildolie hører til kategorien farligt affald, og opbevaringen af spildolie reguleres efter kommunens til enhver tid gældende affaldsregulativ. På baggrund af de indsendte oplysninger vurderer Middelfart Kommune, at opbevaring af spildolie på ejendommen lever op til kravene i regulativet.

Påfyldning og rengøring af marksprøjte

Der håndteres ikke pesticider på ejendommen.

Energiforbrug og energibesparende foranstaltninger

Elforbrug:

Før: 175.000 kWh

Efter: 200.000 kWh

Solcelleanlæg producerer 72.000 kWh.

Dieselolie:

Før: 25.000 liter

Efter: 25.000 liter

Fyringsolie:

Før: maks. 10.000 liter – halmfyr er primær varmekilde.

Efter: maks. 10.000 liter – halmfyr er primær varmekilde.

I kyllingeproduktionen holdes strømforbruget på et minimum gennem anvendelse af lysstyring, lysdæmpning samt frekvensstyret ventilation.

Energiforbruget til ventilation minimeres ved anvendelse af styringssystem, der regulerer ventilationen i forhold til temperatur, luftfugtighed, kyllingernes vægt m.m.

For at maksimere ventilationseffekten og dermed reducere el-forbruget rengøres ventilationssystemet mellem hvert holdskifte.

Kyllingestaldene opvarmes ved hvert holdskifte. Inden de daggamle kyllinger indsættes, varmes stalden op til ca. 33°C for at give kyllingerne optimale betingelser. Temperaturen i stalden reduceres løbende i takt med kyllingernes udvikling.

Der er installeret varmeveksler, hvorved den kolde indgangsluft opvarmes med den varme luft fra staldene, inden den sendes ud.

Belysning styres af lysprogram, der tager højde for dyrevelfærd og energiforbrug.

I slagtesvineproduktionen efterses og rengøres ventilatorer, og der anvendes temperaturstyring, der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for stor ventilation.

Ventilationssystemer er optimeret, dimensioneret og reguleret efter den aktuelle belægning.

De enkelte staldafsnit udtørres efter vask, inden der indsættes nye grise. På den måde undgås det at ventilere unødigt. Samtidig undgås, at temperaturen i stalden er for lav og luftfugtigheden for høj, når der indsættes grise, idet dette kan medføre unødigt svineri i stalden.

Der sørges for jævnlig inspektion og rengøring af ventilationskanaler og ventilatorer.

Der sørges for, at unødigt belysning og andet energispild undgås.

Ved at inddrage en energikonsulent i vurderingen af ejendommens energiforbrug vurderes det, at der holdes fokus på eventuelle energibesparende teknikker, hvilket er at betragte som BAT (Vilkår 21).

Vandforbrug og vandbesparende foranstaltninger

Slagtekyllinger:	Nudrift	Ansøgt
Drikkevand:	4.500 m ³	6.700 m ³
Vaskevand:	250 m ³	350 m ³
I alt	4.750 m ³	7.050 m ³
Slagtesvin:		
Drikkevand:	2.300 m ³	2.500 m ³
Vaskevand:	500 m ³	500 m ³
I alt	2.800 m ³	3.000 m ³
I alt	7.550 m³	10.050 m³

Vandforbruget registreres og overvåges løbende for at forebygge spild.

Den primære kilde til vandspild i slagtekyllingestald er utætte vandnipler. Disse efterses dagligt, så vandspild minimeres. Der er bi-målere på slagtekyllingestaldene. Vask af slagtekyllingestaldene sker ved en hurtig, fast procedure, der sikrer lavt vandforbrug.

Slagtesvinestaldene sættes i blød inden vask, hvilket nedsætter forbruget af vand. Der foretages højtryksvask af stalde mellem hvert hold af grise.

Ved dagligt tilsyn observeres eventuelle hændelser, der forårsager vandspild. Lækager lokaliseres og små reparationer udføres hurtigst mulig. Service tilkaldes, hvis der er behov for det. Dette er defineret som BAT i EU referencedokumentet, pkt. 5.2.3.

Gennem den daglige drift vil der være fokus på at lokalisere eventuelle opståede fejl samt vurdere på muligheden for at reducere forbruget. Der følges op på eventuelle afvigelser gennem aflæsning af separat måler. Dette er defineret som BAT i EU referencedokumentet, pkt. 5.2.3.

Støv, støj og lys

Støvdudledning fra slagtekyllingestaldene reduceres markant ved ventilation via varmeveksler.

Middelfart Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige støvgener forbundet med produktionen.

Støj vil forekomme i forbindelse med kørsel til og fra ejendommen, samt ved aflæsning af foder. Der vil kunne forekomme støj i forbindelse med brug af højtryksrenser, kompressorer og andre småmaskiner. Derudover vil der forekomme støj i forbindelse med indfangning af slagteklare kyllinger.

Der er ingen ændring i forhold til nudrift bortset fra, at der vil være flere hold slagtekyllinger og dermed blive indfanget slagtekyllinger flere gange.

Aflæsning og indblæsning af foder giver anledning til støj ca. 45 minutter pr. foderleverance.

Ventilation af staldanlæg kan være kilde til støj, hovedsageligt i sommerperioden, hvor ventilationsbehovet er størst. Ventilationen er frekvensstyret og tilkoblet automatisk styringsenhed, der sikrer mod overventilation af staldene.

Middelfart Kommune vurderer, at de generelle regler vedrørende støj er tilstrækkelige, og vilkåret om støj er derfor baseret på Miljøstyrelsens anbefalede niveau. Der er dog tillige stillet vilkår om, at såfremt tilsynsmyndigheden vurderer det nødvendigt, kan der maksimalt en gang årligt kræves, at virksomheden for egen regning dokumenterer, at støjbidraget ikke overskrider niveauet i de generelle regler (vilkår 19 og 20).

Der vil være belysning ved ind- og udleveringsramper. Der vil være udendørs belysning i forbindelse med driftsbygningerne af hensyn til mandskabstrafik til og fra stald.

Der vil ikke være lys fra staldene om natten.

Middelfart Kommune vurderer, at der ikke vil være lysgener for omkringboende og har derfor ikke stillet vilkår til belysningen.

Spildevand

Spildevand i form af rengøringsvand fra vask af svinestalde opsamles i gyllekanaler og indgår ved beregning af anlæggets opbevaringskapacitet.

Vand fra tagflader ledes bort via dræn.

Der afledes ikke særlige typer spildevand, som kræver myndighedernes tilladelse.

Døde dyr

Døde dyr opbevares miljømæssigt forsvarligt i lukkede containere. De bliver normalt afhentet af DAKA indenfor 1 døgn efter anmeldelse, hvis det ikke er op til weekend eller helligdag. Afhentningstidspunktet vil normalvis være indenfor normal arbejdstid.

Årlige mængder (EAK-kode 02 01 02):

Nudrift::	maks. 15 tons årligt
Ansøgt:	maks. 20 tons årligt

Middelfart Kommune vurderer, at opbevaringen af døde dyr lever op til kravene i bekendtgørelse nr. 558 af 1. juni 2011 om opbevaring af døde produktionsdyr.

Skadedyr

Middelfart Kommune vurderer, at den ansøgte produktion ikke vil medføre væsentlige problemer med fluer eller andre skadedyr.

Der vil blive lagt vægt på hurtig og effektiv bekæmpelse af skadedyr, hvis de observeres på ejendommen. Skadedyr bekæmpes efter vejledningerne fra Institut for Plantebeskyttelse og Skadedyr (Skadedyrlaboratoriet). Forekomst af skadedyr forebygges gennem daglig oprydning af foderrester m.m.

Rundt på ejendommen er opstillet rottekasser med gift. Kasserne tilses regelmæssigt. Bekæmpelsen følger vejledningen fra Institut for Plantebeskyttelse og Skadedyr (Skadedyrlaboratoriet). Hvis et akut behov opstår kontaktes kommune.

Bekæmpelse af skadedyr reguleres efter bekendtgørelse nr. 696 af 26. juni 2012 om forebyggelse og bekæmpelse af rotter samt af Fødevarerlovens regler om behandling og salg af fødevarer. Middelfart Kommune vurderer dog, at der skal stilles vilkår om fluebekæmpelse (vilkår 22).

Produktionens påvirkning af natur- og vandområder

Produktionens påvirkning af naturtyper og arter med ammoniak

Ammoniakfordampningen fra den ansøgte produktion med miljøtiltag til opfyldelse af vilkår 1, 4, 5, 6, og 7 udgør 13.900 kg kvælstof/år. Der er tale om en forøgelse på 4.100 kg kvælstof/år. Den ansøgte produktion uden særlige miljøtiltag ville medføre en ammoniakfordampning på 15.600 kg kvælstof/år. De særlige miljøtiltag reducerer således ammoniakfordampningen fra produktionen med 1.700 kg kvælstof/år.

Der er stillet vilkår om, at ammoniakfordampningen ikke må overstige det ovennævnte niveau (vilkår 3).

For at sikre, at der ikke udledes mere ammoniak fra produktionen end angivet, er der stillet vilkår om:

- At gulv i slagtesvinestald med fuldspaltegulv skal ændres til delvist spaltegulv.

Scenarie 1:

- At mindst 48 % af dybstrøelsen fra kyllingestaldene skal afsættes til biogasanlæg.
- At varmevekslere i kyllingestalde skal være i drift i mindst 2.000 timer/år, så de har en effekt på 5,0 % reduktion af ammoniakfordampningen, eller mindst 14 % af dybstrøelsen fra kyllingestaldene skal køres direkte ud og pløjes ned på marken.

Scenarie 2:

- At varmevekslere i kyllingestaldene skal være i drift i mindst 7.884 timer/år, så de har en effekt på 19,7 % reduktion af ammoniakfordampningen.
- At mindst 15 % af dybstrøelse fra kyllingestalden skal køres direkte ud og pløjes ned på marken.

Fra staldanlægget og i forbindelse med udbringning af husdyrgødning kan der ske en betydelig fordampning af ammoniak. En stor del af denne ammoniak afsættes på vegetationen på nærliggende arealer. Hovedparten af de tørre naturtyper påvirkes negativt ved relativt lave kvælstofafsætninger. Naturtypernes følsomhed overfor tilførsel af luftbåret kvælstof kan

beskrives ved hjælp af tålegrænser. Når tålegrænserne er overskredet må det forventes, at de påvirkede naturtyper/områder vil være truede.

Nærmeste § 3 naturområde omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7, stk. 1, nr. 1, ligger 3.300 meter nord for staldanlægget. § 7, stk. 1, nr. 1, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper indenfor internationalt naturbeskyttelsesområde, såkaldt kategori 1 natur. Der er tale om et § 3 overdrev, der er målsat som naturområde af regional betydning (C-målsat) i gældende kommuneplan. Overdrevet har en tålegrænse på 20-25 kg kvælstof/ha/år. Ammoniakfordampningen fra den ansøgte produktion belaster overdrevet med 0,1 kg kvælstof/ha/år. Merbelastningen er mindre end 0,1 kg kvælstof/ha/år.

Ingen andre kategori 1 naturområder belastes af ammoniakfordampningen fra den ansøgte produktion.

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen kan kommunen ikke stille krav om, at totalbelastningen af kategori 1 naturområder fra en ansøgt produktion skal begrænses til mindre end 0,2 kg kvælstof/ha/år.

Nærmeste § 3 naturområde omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7, stk. 1, nr. 2, ligger 1.800 meter nordøst for staldanlægget (naturområde 2 på kortbilag 3). § 7, stk. 1, nr. 2, omfatter højmoser, lobeliesøer og heder større end 10 ha samt overdrev større end 2,5 ha udenfor internationalt naturbeskyttelsesområde, såkaldt kategori 2 natur. Der er tale om et § 3 overdrev, der er målsat som naturområde af international/national betydning (A-målsat). Overdrevet har en tålegrænse på 15-20 kg kvælstof/ha/år. Ammoniakfordampningen fra den ansøgte produktion belaster overdrevet med 0,3 kg kvælstof/ha/år. Der er tale om en stigning i belastningen på 0,1 kg kvælstof/ha/år. Derudover grænser et af bedriftens udbringningsarealer (mark 17) op til naturområdet. Der er stillet vilkår om, at der op til naturområdet kun må udbringes husdyrgødning ved nedfældning (se nedenfor).

Ammoniakfordampningen fra den ansøgte produktion belaster ingen andre kategori 2 naturområder med mere end 0,1 kg kvælstof/ha/år. Merbelastningen er mindre end 0,1 kg kvælstof/ha/år.

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen kan kommunen ikke stille krav om, at totalbelastningen af kategori 2 naturområder fra en ansøgt produktion skal begrænses til mindre end 1,0 kg kvælstof/ha/år.

Nærmeste ammoniakfølsomme naturområde, som ikke er omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7, stk. 1, nr. 1 og 2, såkaldt kategori 3 natur, ligger 700 meter nordøst for staldanlægget (naturområde 3). Der er tale om en potentielt ammoniakfølsom skov. Ammoniakfordampningen fra den ansøgte produktion belaster skoven med 1,9 kg kvælstof/ha/år. Der er tale om en stigning i belastningen på 0,6 kg kvælstof/ha/år.

En mose 800 meter nordøst for staldanlægget (naturområde 4) belastes med 1,0 kg kvælstof/ha/år fra den ansøgte produktion. Merbelastningen er 0,3 kg kvælstof/ha/år. Mosen er målsat som naturområde af national/regional betydning (B-målsat) og har en tålegrænse på 15-20 kg kvælstof/ha/år.

Ingen andre kategori 3 naturområder belastes med mere ammoniak fra den ansøgte produktion end ovennævnte mose.

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen kan kommunen ikke stille krav om, at merbelastningen af kategori 3 naturområder skal begrænses til mindre end 1,0 kg kvælstof/ha/år.

Mark 17 grænser op til ovennævnte kategori 2 naturområde (naturområde 2). Mark 2 og 25 grænser op til et ammoniakfølsomt skovområde "Råskifte" (naturområde 5). Området er et

såkaldt kategori 3 naturområde i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Der er stillet vilkår om, at der indenfor en afstand af 20 meter fra de pågældende naturområder kun må udbringes husdyrgødning fra den ansøgte produktion ved nedfældning (vilkår 14 og 15).

Ingen af plantearterne på habitatdirektivets bilag 4 er registreret i Middelfart Kommune. Derimod er der registreret springfrø, stor vandsalamander, markfirben og en række flagermusarter. Det er Middelfart Kommunes vurdering at ingen af de nævnte arter er specielt sårbare overfor en begrænset forøgelse af næringsstofniveauet i omgivelserne. Det vurderes derfor, at ammoniakemissionen fra produktionen ikke vil påvirke yngle- og levestederne for de pågældende arter".

Produktion og udbringning af husdyrgødning

Bedriftens arealer

Miljøgodkendelsen omfatter i alt 348,9 hektar udbringningsarealer, hvoraf 307,1 hektar er ejet areal og de resterende 41,8 hektar er forpagtet areal. Produktionens udbringningsarealer fremgår af kortbilag 2.

Gylleudbringning på sort jord og græsmarker sker ved nedfældning. På øvrige arealer sker udbringning med slæbeslanger, og husdyrgødningen nedbringes hurtigst muligt. Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal.

Det vurderes derfor, at udbringning af husdyrgødning lever op til kravet om BAT.

Vandløb

Udbringning af husdyrgødning på stærkt hældende arealer mod vandløb, kan resultere i overfladeafstrømning af næringsstoffer og organisk materiale til vandløbet. Tilførslen af selv små mængder organisk materiale kan påvirke vandløb væsentligt fordi omsætningen af materialet er en iltforbrugende proces. Afstrømning af møddingvand, ensilagesaft eller gylle til vandløb vil resultere i en bakterieopblomstring, som bruger den tilgængelige ilt i vandet og i værste fald kan dække vandløbsbunden i tykke lag og danne lammehaler. Ilten, som forbruges i forbindelse med bakterieopblomstringen er følgelig ikke tilgængelig for vandløbets smådyr og fisk (faunaen), som i høj grad vil forsvinde.

Risikoen for overfladeafstrømning kan i nogen grad afhjælpes ved jordbehandling på tværs af hældningen, hvorved afstrømning i spor og pløjefuger mindskes.

Mark 35 hælder mere end 6° mod vandløb, og en del af marken ligger indenfor 20 meter fra vandløb. Ifølge husdyrgødningsbekendtgørelsens § 30, stk. 3, må husdyrgødning, afgasset vegetabilsk biomasse og mineralisk gødning (handelsgødning) ikke udbringes på stejle skrånninger med en hældning på mere end 6° ned mod vandløb, søer over 100 m² eller kystvande inden for en afstand af 20 meter fra vandløbets, søens eller kystvandets afgrænsning ved daglige vand, jf. dog stk. 4. Og ifølge § 30, stk. 4, omfatter stk. 3 ikke flydende husdyrgødning og afgasset vegetabilsk biomasse, som nedfældes i parallel retning i forhold til det nærliggende vandmiljø, og flydende mineralisk gødning (handelsgødning) på skrånninger med en hældning på mellem 6° og 12°.

Nitratfølsomme overfladevande

38 ha af bedriftens udbringningsarealer afvander via det internationale naturbeskyttelsesområde "Røjle Klint og Kasmose Skov" og er udpeget som Nitratklasse I i Miljøstyrelsens kort over nitratklasser.

De resterende 311 ha ligger i oplandene til Båring Vig og Lillebælt Snævringen, der er mindre sårbar overfor tilførsel af kvælstof.

Ifølge Habitatdirektivets artikel 6 pkt. 3 skal kommunen sikre sig, at det ansøgte projekt ikke skader lokaliteter, der er en del af udpegningsgrundlaget for et Natura 2000-område, herunder vandområder.

Middelfart Kommune vurderer, at afvanding via det internationale naturbeskyttelsesområde "Røjle Klint og Kasmose Skov" er uden betydning for udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området. Vandområdet ud for Røjle Klint vurderes ikke at være særligt sårbart overfor tilførsel af kvælstof. Da de øvrige arealer ligeledes ligger i oplande til mindre sårbare vandområder, er der ikke grundlag for at stille krav udover husdyrgodkendelseslovens beskyttelsesniveau for nitratudvaskningen til overfladevande.

Ifølge husdyrgodkendelseslovens generelle beskyttelsesniveau må udvaskningen fra udbringningsarealer i Nitratklasse I ikke overstige den udvaskning, der ville være, hvis arealerne kun blev tilført husdyrgødning svarende til 85 % af harmonikravet (for svinebrug 1,4 DE/ha), dvs. husdyrgødning fra 0,91 DE/ha.

Ifølge husdyrgodkendelsesloven skal kvælstofudvaskningen vurderes som et gennemsnit for bedriftens samlede udbringningsareal. Den gennemsnitlige udvaskning fra den ansøgte produktions udbringningsarealer må således ikke overstige den udvaskning, der vil være ved udbringning af husdyrgødning fra 1,38 DE/ha eller 45,4 kg kvælstof/ha/år. Med tiltag i markdriften som beskrevet i vilkår 11-13 overholder produktionen dette krav.

Nitratfølsomt grundvand

Til klarlægning af, om gødningsanvendelsen kan medføre en påvirkning af drikkevandsressourcen, som vurderes at udgøre en trussel mod vandkvaliteten, er der udarbejdet et kortværk over nitratfølsomme indvindingsoplande. Disse områder er udpeget i områder med særlige drikkevandsinteresser og i indvindingsoplande til almene vandforsyningsanlæg uden for disse. Kortværket vil løbende blive opdateret efterhånden som de statslige miljøcentre får udført en detailkortlægning af områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og indvindingsoplande udenfor OSD, herunder de nitratfølsomme indvindingsområder. De områder, der efter gennemførelse af detailkortlægningen er fastlagt som sårbare overfor nitratudvaskning, ophøjes til *indsatsområde med hensyn til nitrat*. Ifølge "Indsatsplan til beskyttelse af grundvandet, Middelfart Kommune 2010" skal kommunen i forbindelse med miljøgodkendelse af husdyrbrug indskrive og håndhæve, at udvaskningen fra markernes rodzone i *indsatsområde med hensyn til nitrat* ikke overstiger udvaskningen fra planteavlbrug. Det betyder, at der skal stilles vilkår om, at kvælstofudvaskningen fra marker indenfor indsatsområdet skal reduceres til et niveau svarende til udvaskningen fra de pågældende marker, hvis de alene var gødet med handelsgødning.

19 ha af bedriftens udbringningsarealer, mark 20, 21 og 22, ligger indenfor indsatsområde med hensyn til nitrat. Der er derfor stillet vilkår om, at udvaskningen fra disse marker ikke må overstige den udvaskning, der ville være fra arealerne dyrket med et planteavlssædskifte uden

tilførsel af husdyrgødning. Udvaskningen fra de pågældende marker må således ikke overstige 55 mg nitrat/liter (vilkår 13).

Vilkåret overholdes ved, at markerne 20, 21 og 22 drives med et såkaldt G5-sædskefte – et sædskefte uden bælgeplanter og med miljøgræs i mindst 50 % af arealet. Miljøgræs er græsefterafgrøde uden krav om reduktion i gødningskvoten. For Miljøgræs gælder samme regler for etablerings- og nedmuldningstidspunkt som for areal med efterafgrøder efter de generelle regler.

Derudover ligger ingen af bedriftens udbringningsarealer indenfor nitratfølsomme indvindingsområder.

Fosfor

Danmarks Jordbrugsforskning (DJF) har vurderet, at hvis udbringningsarealerne ikke er drænet, så vil der ikke ske nogen udvaskning af fosfor, uanset at der sker en overskudstilførsel. Hvis fosfortallet, *på drænedede jorder*, er mellem 4 og 6, vil der ikke ske nogen udvaskning af fosfor, hvis der ikke tilføres mere end 4 kg fosfor/ha/år udover, hvad der fjernes ved høst af afgrøderne (dvs. overskudstilførsel af fosfor). På lavbundslande uden højt indhold af okker (okkerklasse 1) og på drænedede lerjorde med fosfortal over 6 er der risiko for udvaskning af fosfor, hvis der sker en overskudstilførsel.

Alle bedriftens udbringningsarealer ligger udenfor oplande til vandområder, der er sårbare overfor tilførsel af fosfor (P-klasse 0 ifølge Miljøstyrelsens kortlægning).

Aftale om afsætning af husdyrgødning

Der er aftale om afsætning af husdyrgødning fra op til 161 DE fra den ansøgte produktion til arealer med aftale om overførsel af husdyrgødning.

Derudover er der aftale om afsætning af husdyrgødning fra op til 176 DE til biogasanlæg.

Ifølge husdyrgodkendelseslovens § 16 må der ikke udbringes husdyrgødning fra en husdyrproduktion omfattet af lovens §§ 10-12 på anden landbrugsbedrift, før kommunen har meddelt § 16 godkendelse af de pågældende arealer, eller kommunen har vurderet, at alle arealerne er robuste.

Det er i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrproduktionen oplyst, der er aftale på 115,8 ha. Alle de pågældende arealer ligger udenfor oplande til vandområder, der er sårbare overfor tilførsel af kvælstof eller fosfor, og udenfor indsatsområde med hensyn til nitrat og nitratfølsomt indvindingsområde. Der skal derfor ikke søges om § 16 miljøgodkendelse af de pågældende aftalearealer.

Hvis der ønskes afsat husdyrgødning fra den ansøgte produktion til andre/nye aftalearealer, må der ikke udbringes husdyrgødning fra den ansøgte produktion på de pågældende arealer, før der foreligger en § 16 godkendelse af de pågældende arealer eller kommunen har vurderet, at alle arealerne er robuste. Såfremt miljøgodkendelse af aftalearealerne sker i anden kommune, skal der fremsendes en kopi til Middelfart Kommune så snart den foreligger (vilkår 16).

Affaldsprodukter på udbringningsarealer

Der vil ikke blive udbragt affaldsprodukter eller slam på udbringningsarealerne.

Regler vedrørende anvendelse af affaldsprodukter til jordbrugsformål reguleres efter bekendtgørelse nr. 1650 af 13. december 2006 (slambekendtgørelsen).

Samlet vurdering af BAT (Bedst tilgængelige teknik)

Der er i ansøgningen redegjort for BAT indenfor områderne management, staldindretning, forbrug af vand og energi, opbevaring/håndtering af foder og husdyrgødning samt udbringning af husdyrgødning. Med følgende tiltag på bedriften vurderer Middelfart Kommune, at bedriften lever op til krav om anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

- Der er installeret varmevekslere i slagtekyllingestaldene. Udover genvinding af varme reducerer varmevekslerne ammoniakfordampningen og støv fra kyllingeproduktionen og ifølge tysk afprøvning også lugtudledningen.
- Foderforbrug og foderets sammensætning registreres kontinuerligt. Fodringen optimeres løbende sammen med konsulent.
- Generelt søges forbrug af energi og vand optimeret.

Fravalg af BAT-teknologier

Da udvidelsen af slagtesvineproduktionen sker i eksisterende stalde vil krav om anvendelse af teknologier som gylleforsuring eller luftrensning ikke være proportionalt. I kyllingestaldene anvendes teknologi til reduktion af ammoniakfordampningen – varmevekslere og kemisk luftrensningsanlæg, og yderligere krav om anvendelse af miljøteknologier vurderes ikke at være proportionalt.

Egenkontrol

Der foretages E-kontrol (effektivitetskontrol for reproduktion og foderforbrug). E-kontrollen udarbejdes kvartalsvis eller halvårligt, så der er mulighed for at tilpasse produktionens omfang mod udgangen af året, så overproduktion kan undgås (vilkår 24).

Der skal foreligge dokumentation for foderforbrug og indhold af fosfor i foderet, og ejeren af bedriften skal årligt foretage en beregning af det samlede indhold af fosfor i husdyrgødningen fra slagtesvineproduktionen af dyr og kontrollere, at det ikke overstiger det tilladte (vilkår 25).

Drift af varmevekslere registreres og dokumenteres med driftsjournal, hvor den ansvarlige for driften har noteret aflæsning af timetæller ved hver holdafslutning samt registrering af service på anlæg (vilkår 26).

Direkte udbringning af dybstrøelse fra kyllingeproduktionen samt afsætning til biogasanlæg skal registreres i logbog og dokumenteres med markplan og kvittering for afsætning til biogasanlæg (vilkår 27 og 28).

Forbrug af hjælpestoffer, energi og råvarer registreres og kan findes i driftsregnskabet, som udarbejdes årligt.

Der føres logbog over flydelag på gyllebeholder.

Der skal foreligge dokumentation for bedriftens tiltag til begrænsning af kvælstofudvaskningen i form af kopi af gødningsregnskab og markplan (vilkår 29).

Der skal føres journal over eventuelle aftaler om overførsel af husdyrgødning til udbringning på aftalearealer med angivelse af arealernes beliggenhed og tidshorisonten for aftalen (vilkår 30).

Uheld og risici

Gylleudslip kan forekomme ved brud på eller overløb fra gyllebeholder. Der kan også forekomme uheld i forbindelse med foderhåndtering. Husdyrproduktionen medfører ikke større risiko for uheld i forbindelse med pesticider eller andre kemikalier.

Gyllebeholder er uden fastmonteret pumpe. Gyllen pumpes fra gyllebeholder til gyllevogn med traktordreven pumpe. Påfyldning af gyllevogn sker under overvågning.

Risikoen for, at gyllebeholderne springer læk vurderes at være minimal, da gyllebeholderne er tilmeldt 10 års beholderkontrol.

Middelfart Kommune vurderer, at der på bedriften skal forefindes retningslinjer for håndtering af uheld. Der er derfor stillet vilkår om, at virksomheden skal udarbejde en beredskabsplan som sendes i kopi til tilsynsmyndigheden. Beredskabsplanen skal indeholde oplysninger om procedurer, der beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe uheld og begrænse udbredelsen, oplysninger om hvilke personer og myndigheder, der skal alarmes og hvordan, kortbilag over bedriften med angivelse af opbevaring af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer, vandløb m.m., en opgørelse over materiel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø (vilkår 23).

Virksomhedens ophør

For at sikre, at der ved eventuelt ophør af produktionen sker en miljømæssig korrekt afvikling er der stillet vilkår om, såfremt virksomheden ophører, skal der i samarbejde med kommunen udarbejdes en afviklingsplan (vilkår 31).

0-alternativet

0-alternativet svarer til, at der gives afslag på den ansøgte udvidelse af produktionen. Den nuværende lovlige produktion på ejendommen kan fortsætte uændret.

Litteratur

- Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, LOV nr. 1572 af 20. december 2006.
- Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, BEK nr. 1280 af 8. november 2013.
- Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., BEK nr. 853 af 30. juni 2014.
- Habitatdirektivet. EF-direktiv nr. 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (EF-habitatdirektivet).
- Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse, LBK nr. 879 af 26. juni 2010.
- Bekendtgørelse af lov naturbeskyttelse (Naturbeskyttelsesloven), BEK nr. 951 af 3. juli 2013.
- Bekendtgørelse af lov om landbrugsejendomme, LBK nr. 616 af 1. juni 2010.
- Bekendtgørelse af lov om planlægning, LBK nr. 587 af 27. maj 2013.
- Regionplan 2005- for Fyns Amt.
- Bekendtgørelse om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning, BEK nr. 1335 af 6. december 2006.
- Bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed, BEK nr. 1454 af 20. december 2012.
- Bekendtgørelse om etablering og drift af olietank, rørsystemer og pipelines, BEK nr. 1321 af 21. december 2011.
- Bekendtgørelse nr. 1355 af 14. december 2012 om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler
- Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde. Af K. B. Frandsen (1994) udgivet af MLK Fyn, revideret 2002.
- Vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 af november 1984.
- Husdyrgodkendelse.dk Interface version 2.3.1, uploadet 18. juni 2014, FarmN version 4.0 og Beregningsmotor 2.2
- Bekendtgørelse om brugerbetaling for godkendelse og tilsyn efter lov om miljøbeskyttelse og lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, BEK nr. 463 af 21. maj 2007.

Bilag

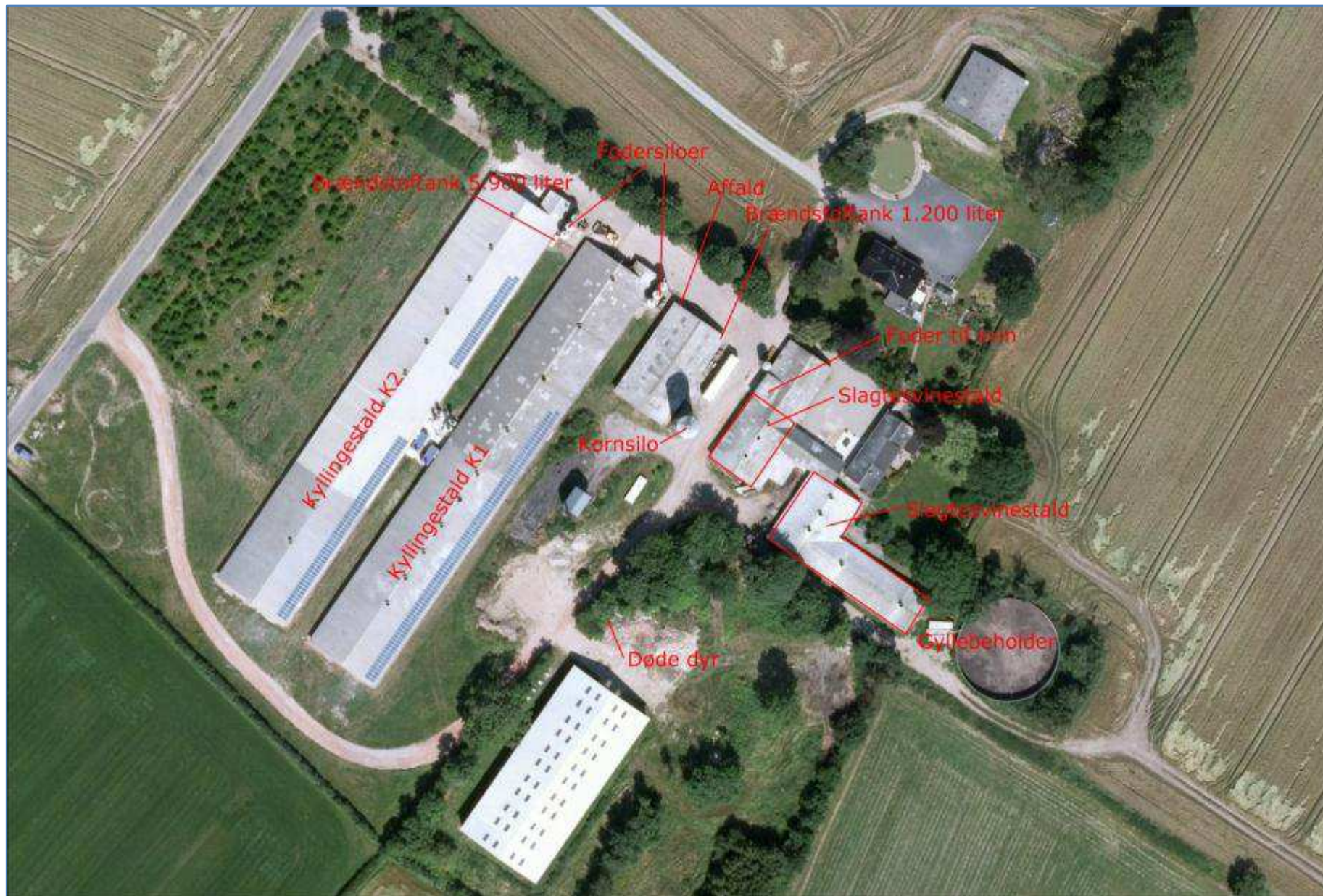
Kortbilag 1 – Anlægsoversigt

Kortbilag 2 – Udbringningsarealer

Kortbilag 3 – Naturområder

Munkegårdvej 24, 5500 Middelfart

Kortbilag 1: Anlægsoversigt

Kortbilag 3: Naturområde

Naturpunkter angivet med **røde tal**, marker angivet med **blå skravering** og marknumre angivet med sorte tal.